

Politica fiscală și vamală pentru anul 2024, dezbătută în ședința CNCNC >>> p.3

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Cei care apără ordinea de drept se vor simți mai protejați de acum încolo >>> p.4

7 iunie - Ziua Sindicalistului

Sindicatetele au demonstrat că sunt o forță în societatea mereu în schimbare

„Oameni cu sufletul deschis au consemnat ziua care a constituit un punct de cotitură în destinul mișcării sindicale

Orice organism social are un reper, un punct de sprijin, o zi anume de la care pornește la drum sau în care s-a luat o decizie care îi marchează viitorul. Au fost vremuri când cei cu pâinea și cuțitul încercau să dezbine societatea, pentru a-și face mai ușoare interesele. Așa s-a întâmplat că erau două uniuni ale scriitorilor, două uniuni ale ziaristilor, două confederații sindicale...

Sindicaliștii însă au găsit resurse interioare și spirit de inițiativă, acum 16 ani, s-au

coalizat, devenind o forță reală, de nezdrunținat. Ziua de 7 iunie 2007, când au fuzionat Confederația Sindicatelor și Confederația Sindicatelor Libere „Solidaritate”, în urma căreia a fost creat un singur centru sindical național - Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova - a devenit un nou început, un reper în destinul mișcării sindicale.

În 2008, ca un semn de apreciere și mobilizare a eforturilor de solidaritate, a viziunilor

și obiectivelor urmărite în vederea realizării echității sociale și demnității muncii, 7 iunie a fost instituită drept Ziua Sindicalistului.

De atunci, în fiecare an, toată suflarea sindicală de la noi serbează această zi ca pe o zi profesională. În acest an, sindicaliștii au decis să iasă din tipare și să serbeze altfel Ziua Sindicalistului. Miercuri, sute de membri de sindicat din toate colțurile Republicii Moldova s-au adunat în Grădina Botanică „Alexandru Ciubotaru” din Chișinău pentru

a ține sfat și a se bucura împreună pentru realizările obținute, dar și pentru a trasa noi obiective.

În discursul său de deschidere a manifestării culturale, Igor Zubcu, președintele CNSM, a adresat sincere felicitări cu prilejul Zilei Sindicalistului tuturor celor care activează în mișcarea sindicală, precum și veteranilor sindicaliști, care, de-a lungul anilor, au contribuit la consolidarea mișcării sindicale din Republica Moldova. >>> p.2

2023 ABONAREA CONTINUĂ

DRAGI CITITORII!

Sperăm foarte mult să rămânem împreună și în 2023, fiindcă doar astfel putem face o publicație de calitate.

Abonament: 1 lună - 25,80 lei; 3 luni - 77,40 lei; 12 luni - 283,80 lei.

» ACTIVITATEA CNSM

2

Mesaj de felicitare cu ocazia Zilei Sindicalistului

Stimați lideri și activiști sindicali, stimați colegi, frați și surori,
În numele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) și al meu personal, vă adresez sincere felicitări cu prilejul Zilei Sindicalistului, instituită acum 15 ani și marcată anual la 7 iunie.

Sindicatul din Moldova, unite în 24 de centre sindicale național-ramurale, cu peste 5500 de organizații sindicale primare, zilnic își îndeplinesc misiunea nobilă de promovare, reprezentare și apărare a drepturilor și intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale ale salariaților, membri de sindicat. Suntem cei care primii reacționăm la schimbările din societate pentru a promova și apăra drepturile și interesele oamenilor muncii.

Datorită efortului conjugat al aparatului CNSM, centrelor sindicale național-ramurale, reprezentanților CNSM în teritoriu, al liderilor și activiștilor sindicali de toate nivelurile, pe parcursul a 16 ani de la fondarea CNSM, am reușit

să obținem mai multe beneficii de ordin social-economic nu doar pentru salariații membri de sindicat, dar și pentru alte categorii de populație. În perioada de referință, mișcarea sindicală a dat dovadă de poziție fermă, unitate și solidaritate, a demonstrat că este o forță care, cu adevărat, promovează și apără drepturile și interesele omului muncii.

Stimați sindicaliști, cu prilejul zilei noastre profesionale, vreau să-mi exprim recunoștința și să aduc sincere mulțumiri tuturor celor care activează în cadrul sistemului sindical și contribuie zi de zi, cu dăruire de sine, cu devotament misiunii nobile, la promovarea și apărarea drepturilor și intereselor omului muncii, precum și veteranilor mișcării sindicale, dorindu-vă multă sănătate, prosperitate, bucurii și armonie în familiile dvs., respect, apreciere profesională și noi realizări.

Cu deosebită considerație,
Igor ZUBCU, președinte al CNSM

Serbare

Sindicatul au demonstrat că sunt o forță în societatea mereu în schimbare

(Continuare din p. 1)

„Prin marcarea acestei zile, dorim să atragem atenția și să apreciem contribuția liderilor și activiștilor sindicali de toate nivelurile în promovarea principiilor sindicalismului modern, în consolidarea mișcării sindicale, promovarea și apărarea drepturilor și intereselor salariaților-membri de sindicat, asigurarea muncii decente și echitabile sociale, precum și a unui parteneriat social veritabil și responsabil. Sindicatul din Moldova, unite în 24 de centre sindicale național-ramurale, cu peste 5500 de organizații sindicale primare, zilnic își îndeplinesc misiunea nobilă de promovare, reprezentare și apărare a drepturilor și intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale ale celor peste 290 de mii de salariați, membri de sindicat”, a remarcat Igor Zubcu.

El a subliniat, în context, că sindicaliștii sunt primii care reacționează la schimbările din societate pentru a promova și apăra drepturile și interesele oamenilor muncii. „Datorită efortului conjugat al aparatului CNSM, al centrelor sindicale național-ramurale, reprezentanților CNSM în teritoriu, liderilor și activiștilor sindicali de toate nivelurile, pe parcursul a 16 ani de la fondarea CNSM, am reușit să obținem mai multe beneficii de ordin social-economic nu doar pentru salariații-membri de sindicat, dar și pentru alte categorii de populație. În perioada de referință, mișcarea sindicală a dat dovadă de poziție fermă, unitate și solidaritate, a demonstrat că este o forță care, cu adevărat, promovează și apără drepturile și interesele omului muncii”.

Totodată, liderul sindical a recunoscut că mai sunt multe de făcut, fiind vorba de eforturile care urmează să fie depuse în continuare pentru respectarea drepturilor și intereselor salariaților-membri de sindicat, asigurarea unor condiții decente și echitabile de muncă și salarizare, precum și pentru asigurarea unui trai decent cetățenilor.

În context, Igor Zubcu a atras atenția asupra unor obiective ale mișcării sindicale pentru viitor, printre care se numără:

- promovarea stabilirii unui salariu minim în mărime de 50% din salariul mediu pe economie. Considerăm că salariul minim trebuie să asigure o pensie minimă;

- promovarea practicii de reglementare a raporturilor de muncă prin contracte colective de muncă în toate unitățile, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare ale acestora;

- neadmiterea liberalizării legislației muncii în detrimentul drepturilor și intereselor salariaților, sub pretextul dezvoltării mediului de afaceri și a climatului investițional;

- promovarea elaborării și aprobării unor documente de politici în domeniul combaterii economiei informale și în domeniul securității și sănătății în muncă;

- consolidarea parteneriatului social în sfera muncii la toate nivelurile;

- promovarea excluderii taxei pentru înregistrarea de stat a organizațiilor sindicale pentru obținerea statutului de persoană juridică, în vederea asigurării dreptului la libera asociere în sindicate ș. a.

„Suntem ferm conștienți că doar cu implicarea pleneră a partenerilor sociali (Guvern, Patronate, Sindicate) și doar prin eforturi

conjugate ale acestora în cadrul sistemului de parteneriat social pot fi identificate și implementate cele mai eficiente măsuri/soluții pentru problemele social-economice care frământă întreaga societate. Doar împreună și doar uniți vom reuși să consolidăm mișcarea sindicală din Republica Moldova, să asigurăm libertatea sindicală și respectarea drepturilor și intereselor salariaților-membri de sindicat, să contribuim la asigurarea unui trai decent și bunăstării oamenilor muncii”, a conchis Igor Zubcu.

Prezentă la eveniment, Snejana Turcanu, șefa Direcției politice în domeniul raporturilor de muncă și dialog social din cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în luare sa de cuvânt, a exprimat cuvinte de mulțumire și a apreciat activitatea sindicatelor.

„Sindicatul, prin efort și abnegație, contribuie la apărarea și valorificarea drepturilor salariaților. Ministerul apreciază și încurajează sindicatele, care, de fiecare dată, conturează vocea comună și legitimă a oamenilor muncii. Ne dorim și pe viitor o colaborare eficientă ca împreună să depășim provocările cu care se confruntă angajații pe piața muncii. De asemenea, doresc să menționez că sindicatele sunt și un partener eficient în consolidarea dialogului social. Cooperarea continuă și permanentă între autorități și sindicate va asigura un proces dinamic și de calitate la formularea de politici publice echitabile”, a relevat Snejana Turcanu.

În cadrul manifestării a avut loc un moment memorabil. Pentru contribuție meritorie la consolidarea mișcării sindicale naționale și activitate prodigioasă în apărarea

drepturilor social-economice și profesionale ale salariaților, mai mulți lideri și activiști din cadrul federațiilor sindicale au fost distinși cu Insigna de Onoare a CNSM.

Igor Zubcu i-a felicitat pe cei decorați, mulțumindu-le pentru munca depusă cu dăruire de sine în beneficiul membrilor de sindicat, precum și pentru promovarea principiilor sindicalismului, respectarea drepturilor fundamentale ale omului, reușind să se bucură de rezultatele muncii lor și de respectul cetățenilor.

În continuare, atmosfera de sărbătoare și voie bună a fost încinsă de partenerul fidel al CNSM, orchestra „Plai Moldovenesc” a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne (conducător artistic Vasile Jechiu, dirijor Oleg Saiciuc), care a susținut un concert muzical de zile mari.

Pe scenă, împreună cu orchestra „Plai Moldovenesc”, au evoluat maștrii ai scenei, Artiștii Poporului Igor Rusu, Nelly Ciobanu, Nicolae Ciubotaru, interpretii de muzică populară și ușoară Snejana Frijia, Nătălița Botnaru, Lucia Bejenari.

Bineînțeles, au urmat aplauze și cuvinte de grațitudine din partea sindicaliștilor, adresate minunatei orchestre „Plai Moldovenesc” și talentaților artiști.

Ziua Sindicalistului înseamnă solidaritate în realizarea echității sociale și a demnității muncii. 7 iunie a devenit deja o tradiție pentru marea familie a sindicaliștilor, care apără cu fermitate interesele profesionale, economice și sociale ale salariaților.

Ilie LUPAN, Anatol FIȘER

Comisia tripartită

Politica fiscală și vamală pentru anul 2024, dezbătută în ședința CNCNC

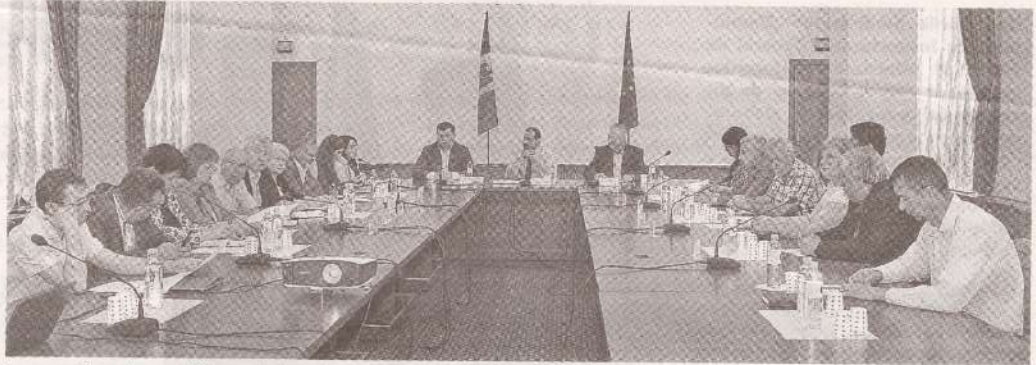
Proiectului Hotărârii de Guvern (HG) privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2024 a fost singura chestiune de pe ordinea de zi a ultimei ședințe a Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (CNCNC).

Pe 22 mai, Ministerul Finanțelor a lansat procesul de consultare publică a proiectului de lege. Astfel, potrivit ministrului Finanțelor, Veronica Sireteanu, principalele obiective propuse în document ținesc implementarea instrumentelor de atragere și menținere a forței de muncă calificate, identificarea părghiilor care ar crea premise pentru diminuarea salariului în plic, precum și revizuirea mecanismelor de calculare și achitare a impozitelor și taxelor în vederea simplificării acestora.

Opinia sindicatelor

În cadrul ședinței, reprezentanții Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) au prezentat argumentele lor vizavi de acest proiect de lege. Astfel, CNSM propune majorarea scutiilor la impozitul pe venit al persoanelor fizice cu cel puțin rata inflației de 43,7% pentru perioada 2022-2023 (30,2% în anul 2022 și inflația prognozată pentru anul 2023 - 13,5%).

„Ceea ce ține de scutiile personale sau generale, eu aș spune că aceste scutiuri au un aspect social și au fost concepute pen-

tru a menține neimpozabilă o sursă de venit necesară supraviețuirii unei familii, a unui cetățean. Noi vorbim de ajustări, accize, de alte impozite, le ajustăm în fiecare an, dar de scutirea personală practic uităm. O dată la doi, trei ani ne amintim. Noi, sindicatele, am obținut odată ca ele să fie majorate până la nivelul minim de existență, dar acum rămân iarăși în urmă. Ar fi bine să ajustăm și scutiile. În genere, scutirea personală trebuie să fie acordată fiecărei persoane, indiferent de venitul obținut”, a menționat, în cadrul ședinței, Sergiu Iurcu, șef adjunct al Departamentului protecție social-economică al CNSM.

De asemenea, sindicalistii propun stabilirea scutirii acordate pentru soț/soție și stabilirea scutirii majore acordate soției (soțului) în aceeași mărime ca și scutirea personală majoră, deducerea cotizațiilor de membru de sindicat (în mărime de 1%),

inclusiunea în categoria surselor de venit neimpozabile a indemnizației de eliberare achitată în conformitate cu prevederile art. 186 din Codul muncii și a ajutorului material acordat de angajator, neimpozitarea integrală a ajutorului material acordat din mijloacele sindicatelor.

Totodată, sindicatele propun includerea sindicatelor și a patronatelor în categoria beneficiarilor de desemnare procentuală, scutirea de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat a tichetelor de masă și indexarea plafonului deductibil, dar și scutirea de plată a impozitului pe venit, a contribuțiilor de asigurări sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală a plăților efectuate de angajator în favoarea salariatului pentru acoperirea cheltuielilor suportate de acesta din urmă în desfășurarea muncii la domiciliu și a muncii la distanță,

precum și deducerea acestora în scopuri fiscale.

Alte propuneri ale sindicatelor țin de deducerea de la impozitare a cheltuielilor pentru medicamente, investigații medicale, intervenții chirurgicale, neacoperite de fondul de asigurări obligatorii de asistență medicală, scutirea de TVA a gazelor naturale și gazelor lichefiate și a produselor alimentare; a articolelor din tricotaj; a zahărului din sfeclă de zahăr; a produselor cosmetice și a produselor de mașini agricole, fabricate de producătorii autohtoni, restabilirea dreptului la o reducere de 15% din suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru contribuabilii care achită suma integrală a impozitului pentru anul fiscal în curs, anterior termenului stabilit de legislație, dar și excluderea taxei pentru înregistrarea de stat a organizației sindicale pentru obținerea statutului de persoană juridică.

Reformă dureroasă

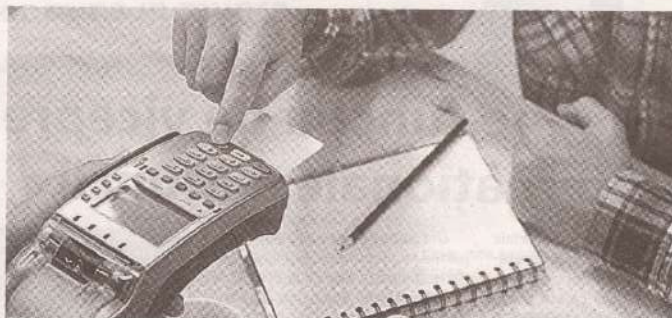
Patentarii, nemulțumiți că vor fi obligați să dețină case de marcat

Peste 20 de deținători de patente au ieșit, în una din zilele trecute, în stradă, unde au organizat un flashmob împotriva reformei care urmează să fie implementată din luna următoare. Aceștia sunt revoltați că vor fi obligați să dețină o casă de marcat și cer autorităților să renunțe la această lege.

În replică, ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Dumitru Alaiba, a scris pe o rețea de socializare că acest lucru nu se discută și că toți trebuie să-și plătească partea corectă din impozite.

Deținătorii de patentă s-au adunat în fața Executivului pentru a cere Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării să renunțe la inițiativa care îi obligă să activeze în baza unei case de marcat. Guvernul le propune deținătorilor de patentă ca, după 1 iulie, atunci când această activitate nu va mai fi reglementată de lege, să-și înregistreze activitatea în calitate de întreprinderi individuale. Comercianții nu sunt de acord, însă.

„Avem un rucsac pentru ministrul Dumitru Alaiba, și vrem să-i dăm un sfat de la oamenii simpli, de la vocea poporului, vrem să-i înmănăm al doilea rucsac și să-i spunem în mesajul oamenilor simpli: Dom-

nule Alaiba, călare pe TikTok, nu se face economie! În acest rucsac este o casă de marcat, peștigorul de aur și mai sunt și revendicările noastre”, a spus o participantă la flashmob.

Soluția Guvernului

Comercianții au vrut să ajungă cu revendicările în biroul ministrului Economiei, dar acesta nu era pe loc. Mai târziu, Dumitru Alaiba a reacționat pe facebook.

„Comercianții vor fi obligați să aibă casă de marcat. Asta nu se negociază și nu vom

renunța. Orice activitate comercială trebuie să fie însoțită de casă de marcat și toți să-și plătească partea corectă din impozite. Este un lucru normal. În același timp, unii patentari deja au tranzitat spre noul regim. Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului pregătește un instrument prin care oamenilor li se va compensa costul casei de marcat. Facem acest efort extraordinar ca să-i ajutăm”, se arată în postarea ministrului.

Alaiba mai menționează că, dacă și-ar înregistra întreprinderi individuale, comercianții ar beneficia de condiții net superioare

față de ceea ce le oferă patenta de întreprinzător. De exemplu, un impozit de numai 1% din vânzări, plătit o dată în trei luni, casă de marcat fără plată, fără rapoarte și plafon de vânzări de patru ori mai mare decât în cazul patentei. Totodată, Alaiba anunță că l-a rugat pe șeful Serviciului Fiscal de Stat să dispună ca săptămâna aceasta toți șefii raionalii ai Serviciului Fiscal să meargă prin piețe și să explice oamenilor toate detaliile tranziției.

Nu este singura manifestare de acest gen a patentarilor. La începutul acestui an, un grup de comercianți au mers și la Parlament pentru a cere excluderea termenului limită de desfășurare a activităților comerciale în bază de patentă.

Activitatea comercială în baza patentei trebuia să dispară la 1 ianuarie 2023, dar termenul a fost prelungit cu jumătate de an. Potrivit datelor oferite de Serviciul Fiscal de Stat, la finalul anului 2022 erau înregistrate circa două mii de activități independente, în timp ce numărul patentelor pentru activitatea de comerț cu amănuntul este de aproximativ cinci mii.

Oportunități

Cei care apără ordinea de drept se vor simți mai protejați de acum încolo

Negocierile Sindicatului „Demnitate” cu Inspectoratul General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, în cadrul Comisiei de dialog social, s-a soldat cu elaborarea și semnarea unui nou Contract colectiv de muncă, act juridic care conține clauze și garanții sociale, economice și de muncă pentru salariații din cadrul IGP, membri de sindicat.

Șeful Inspectoratului General al Poliției, Viorel Cernăuțeanu, și președintele Sindicatului „Demnitate”, Angela Otean, au semnat Contractul colectiv de muncă pentru anii 2023-2028.

Ambii conducători de entități au menționat importanța semnării acestui act, care are menirea primordială să apere interesele sociale-economice ale angajaților și să protejeze sănătatea și drepturile garantate de legislația în vigoare.

Contractul colectiv de muncă conține dispoziții și clauze privind retribuirea muncii polițiștilor, condiții de muncă și protecția muncii, regimul de muncă și de odihnă, perfecționarea profesională și dezvoltarea parteneriatului social. Acesta va reglementa raporturile sociale, clauzele privind condițiile de muncă, salarizarea, garanțiile Sindicatului, precum și angajamente reciproce ale partenerilor.

Respectivul Contract vine în prelungirea prevederilor contractului colectiv de muncă semnat în 2018, dar completat și ajustat la noile prevederi legale și cu o garnitură de drepturi și garanții sociale impunătoare.

Astfel, pe lângă un șir de drepturi acordate de legislația specială, polițiștilor li se garantează drepturi mai extinse la concedii suplimentare, drepturi stimulative, la pauza de masă parțial inclusă în timpul de muncă etc.

Toate aceste revendicări au fost posibile ca rezultat al unei colaborări constructive cu partenerii sociali.

Angela Otean, secretar general al Federației Sindicatelor din Moldova „Sindlex” și

președinta Sindicatului „Demnitate”, a subliniat importanța parteneriatului constructiv dintre IGP și sindicat, a unui dialog corect bazat pe principiile democratice și îndreptat spre grija primordială pentru oameni.

Prevederile CCM au intrat în vigoare la data semnării, 19 mai 2023, pe o durată de cinci ani.

Evenimentul respectiv se încadrează în măsurile de îmbunătățire a dialogului și parteneriatului social în cadrul Ministerului Afacerilor Interne și facilitează protejarea drepturilor și a intereselor social-economice ale angajaților.

„Dialogul social constructiv și realizările obținute constituie rezultatul unui parteneriat social credibil, lucru pentru care le mulțumim colegilor noștri din cadrul Inspectoratului General al Poliției, îndeosebi membrilor Comisiei de dialog social”, a declarat Angela Otean.

Cei care ar încerca să subaprecieze munca grea a polițiștilor, în condițiile de astăzi, ar da dovadă că nu cunosc, de fapt, complexitatea și greutatea profesiei, precum și riscurile și provocările de zi cu zi cu care se confruntă funcționarii publici cu statut special din poliție.

Poliția este un organism inalienabil al statului, o părgie pentru a menține or-

dinea publică și securitatea cetățeanului, un prestator de servicii pentru binele și siguranța întregii societăți, pentru ca traiul, munca, proprietatea, somnul și odihna cetățeanului să fie protejate și liniștite, a relevat președinta Sindicatului „Demnitate”.

„Astăzi, în această breaslă, avem incertitudini și nemulțumiri. Incertitudinea pentru ziua de mâine, pentru că salariul primit la început de lună ajunge doar în prima decadă, când se achită taxele și plățile pentru serviciile comunale. Nemulțumirile vin din faptul că se muncește peste program, pe funcții aflate sub moratoriu, neacoperite financiar în bugetul instituției, că în secții de poliție, în loc de 5-7 salariați, muncesc 2-3 funcționari, restul fiind funcții vacante neacoperite”, a afirmat Angela Otean.

Ea a adăugat că lipsa de personal e cea mai mare problemă. La salariul care este sub media pe economie nu mai rămâne nimeni. S-a dus cu prestigiul de a munci în Ministerul Afacerilor Interne și a purta cu mândrie epoleți de ofițer și subofițer. Azi, cei mai mulți tineri din R. Moldova, poate 2/3 dintre ei, visează să obțină cetățenia română și să muncească în Europa. Și motivația este una realistă, justificată. Cine o să reziste la un program plin de riscuri și

provocări cu 7-8 mii de lei pe lună? Cu chemări în plină noapte la alarmă, cu pregătire profesională și de sport uneori în afara orelor de muncă. În prima linie în caz de situații de pandemie și situații de urgență...

Nivelul de salarizare în Poliție pentru moment este unul inacceptabil. Un polițist începător are un salariu de la 7000 de lei brut, iar unul ajuns în plină carieră cu o vechime de 10-15 ani, ajunge să primească un salariu de 9-10 mii. Cum să trăiești în zilele noastre cu astfel de salariu?

„Cu siguranță, Poliția are nevoie de o nouă politică salarială! Una convingătoare și motivantă pentru salariații care sunt mereu la datorie! Una decentă și corespunzătoare aportului dat de breasla polițienească! Atunci când polițiștii începători vor fi remunerați cel puțin la nivelul salariului mediu pe economie, adică peste 11 mii de lei, nu vom mai vorbi despre cariere de scurtă durată, de lipsă de personal și de funcții vacante”, a subliniat Angela Otean.

Asigurarea cu norma de hrană a funcționarilor publici cu statut special este o necesitate stringentă, ținând cont de complexitatea serviciului și de deplasările pe un itinerar îndepărtat al acestora în condiții de multiple crize și provocări sanitare, în alte condiții excepționale.

Hrana caldă la prânz sau posibilitatea procurării produselor alimentare în magazinele din localitățile dislocării temporare ar aduce doar beneficii sănătății salariaților și ar reduce numărul de maladii gastrice depistate la aceștia.

Experiența României în domeniul alcăririi normei de hrană întregului personal din domeniul ordinii publice și securității statului constituie un exemplu demn de urmat, deoarece această experiență a dovedit necesitatea și importanța susținerii funcționarilor publici cu statut special și a militarilor, a conchis Angela Otean.

Sindicatul „Demnitate” a înaintat noi revendicări salariale și de garanții sociale Guvernului. Acestea urmează să fie examinate prin prisma revizuirii bugetului de stat pentru semestrul doi al anului curent.

Cor. VP

Premieră

R. Moldova va deține funcția de vicepreședinte al Conferinței Internaționale a Muncii

Pentru prima dată în istoria țării noastre, Republica Moldova i s-a oferit rolul de vicepreședinte al Conferinței Internaționale a Muncii (a 111-a), care se desfășoară la Geneva, Elveția, în perioada 5-16 iunie curent.

Această funcție va fi îndeplinită de Corina Ajder, secretar de stat la Ministerul Muncii și Protecției Sociale. În această calitate, ea va prezida mai multe sesiuni plenare, la care vor participa miniștri, secretari de stat, directori, inspecții de muncă, parteneri sociali, dar și alți oficiali delegați să se pronunțe asupra raportului directorului ge-

neral al Organizației Internaționale a Muncii (OIM), pe tema progreselor din domeniul justiției sociale.

„Mă simt onorată că voi putea reprezenta Republica Moldova în acest moment istoric, în care țara noastră i s-a oferit un rol atât de important în cadrul celui mai prestigios forum de discuții internaționale care abordează problemele din domeniul social și al muncii. Anume în cadrul acestei conferințe am obținut cu toții drepturi pe care le considerăm astăzi firești: ziua de lucru de 8 ore, securitatea și sănătatea la locul de muncă, concediul de maternitate, vârsta minimă de muncă, week-end-ul și concediul”, a declarat Corina Ajder.

Din componența delegației tripartite a Republicii Moldova fac parte ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexei Buzu, dar și conducerea Confederației Naționale a Sindicatelor și a Confederației Naționale a Patronatului din Moldova.

Menționăm că, în acest an, la lucrările Conferinței Internaționale a Muncii participă peste 6000 de delegați ai guvernelor, sindicatelor și patronatelor din 169 de țări, precum și reprezentanți ai organizațiilor internaționale, care vor lucra împreună și vor contribui la adoptarea unor noi standarde în consolidarea dialogului social, protecției muncii și uceniciei la

locul de muncă, dar și la reafirmarea angajamentelor de realizare a justiției sociale, imperios necesară în contextul problemelor le-

gate de muncă, urmare a crizelor Covid-19, energetice și a refugiaților din Ucraina.

Galina MUNTEANU

Conlucrare

Dialogul social, cheia succesului activității sindicale în domeniul poștal și al comunicațiilor

Dialogul dintre partenerii sociali este deosebit de important într-o societate democratică și în relațiile de muncă. Acesta se referă la procesul de comunicare și negocieri care are loc între diferitele părți implicate, cum ar fi sindicatele, patronatele și guvernul, în vederea rezolvării problemelor și luării deciziilor în interesul comun. Pornind de la aceste idei, ne-am interesat care sunt relațiile între Federația Sindicatelor din Comunicații și întreprinderile de stat „Poșta Moldovei” și „Moldtelecom”, care au un număr mare de salariați membri de sindicat.

Elizaveta Iurcu, președinta FSCM: „Sindicatele și managerii întreprinderilor au interese comune”

- Dna Iurcu, cum vă reușește colaborarea cu managerii întreprinderilor de stat „Poșta Moldovei” și „Moldtelecom”?

- Noi avem o colaborare bună cu toți partenerii sociali. Este o conlucrare bazată pe respect și încredere. Scopul urmărit este același atât pentru administrator, cât și pentru sindicate, ca angajatul să aibă un salariu decent, condiții bune de muncă și să se simtă bine la el în țară.

- Acum, în condițiile economiei de piață, conducătorul de întreprindere dacă nu are grijă de salariat, acesta pleacă, deoarece locuri de muncă vacante sunt destule acasă, dar și peste hotare...

- Desigur, fluxul de cadre este destul de mare în întreprinderi. Specialiști în domeniul telecomunicațiilor și IT sunt foarte căutați în Republica Moldova și un manager bun, evident, apreciază fiecare salariat, le creează condiții bune de muncă acestora și le oferă salarii decente. Dar asta și este funcția noastră de bază: să fim alături de membrul de sindicat și să-i apărăm drepturile.

- Cu ce probleme, întrebări se adresează sindicaliștii la Federația Sindicatelor din Comunicații?

- Sunt diverse demersuri, solicitări, dar de fiecare dată noi ne străduim să facem astfel ca orice conflict să fie rezolvat pe cale amiabilă, să nu ajungem în instanța de judecată, să fim mediatori între salariați și administrație. Și nici nu este în interesul administratorului să tărăgăneze soluționarea vreunei probleme, fiindcă de fiecare dată în instanță are de câștigat salariatul.

Violeta Cojocaru, viceadministratoarea la „Poșta Moldovei”: „FSCM a fost alături de salariați în procesul reorganizării”

- Care este experiența dvs. de lucru cu FSCM?

- Cu FSCM avem o colaborare destul de bună. Dacă e să vorbim de ultima perioadă, conducerea FSCM a participat la procesul de reorganizare prin care a trecut „Poșta Moldovei”. S-a implicat activ în supravegherea tuturor etapelor.

- Criza de angajați este o problemă cu care se confruntă și „Poșta Moldovei”?

- Fluctuația e destul de mare. Dat fiind faptul că marea majoritate a salariaților sunt angajați în funcția de operatori, aceasta le

permite să capete anumite deprinderi care ulterior le deschid ușile spre bănci.

- Cum a decurs reorganizarea întreprinderii?

- Nu am avut probleme acute. Am respectat legislația în vigoare, salariații au fost preavizați din timp, a fost informată și FSCM, și Oficiul Forței de Muncă. Am respectat întru totul procedura prevăzută de Codul muncii. Cei care au fost concediați în legătură cu reducerea unităților au beneficiat de compensația prevăzută de legislație. Dar o bună parte se regăsesc în alte funcții în cadrul „Poștei Moldovei”.

- Deja puteți vorbi despre eficiența reorganizării?

- Ne-am atins scopul propus. Am eficientizat aparatul administrativ, unde angajații aveau salarii mai mari. Respectiv, ne-am permis o majorare de salarii în teritoriu a poștașilor și operatorilor și în ultima perioadă am putut majora lefurile și la cei din oraș. Nu trebuie să neglijăm nici impactul tehnologiilor asupra activităților. Suntem o întreprindere care ne aliniem Uniunii Poștale Universale, foarte multe servicii fiind tehnologizate.

A intervievat: Natalia HADĂRCĂ

Ina Chiriacova, director resurse umane la compania „Moldtelecom”: „Stimulăm obținerea rezultatelor bune în muncă”

- Cum ați caracteriza colaborarea dintre „Moldtelecom” și FSCM?

- Compania apreciază colaborarea cu FSCM. Numitorul nostru comun îl constituie angajații. Ne străduim să creăm condiții astfel ca salariații să fie satisfăcuți ca să nu plece în altă organizație sau chiar peste hotare. Noi investim în dezvoltarea competențelor, respectiv, domeniul este competitiv pe piața

muncii atât din Republica Moldova, cât și de peste hotare. Dar dacă ne referim la date concrete care caracterizează piața muncii, ca nivel de fluctuație, suntem de până la 10% anual, ceea ce este un indicator bun.

- Cum sunt stimulate persoanele care au performanță în muncă?

- Anual, evaluăm performanța angajaților în funcție de rezultatele pe care le-au obținut în anul anterior, avem indicatori de performanță pe companie, individuali și pe departament. Și în prima parte a anului se face analiza rezultatelor companiei, dar și individual, ale angajaților. În baza rezultatelor, salariații sunt răsplătiți cu o primă de performanță anuală, care variază de la un salariu până la un salariu și jumătate, în funcție de ce punctaj au acumulat. În plus, putem analiza, în funcție de performanțe, cine ar putea îndeplini roluri mai mari, adică să fie avansat. Mai avem multe alte programe prin care încurajăm oamenii să-și atingă obiectivele lunare, avem programe de lideri în deservire, în vânzări și îi premiem. Astfel, motivăm angajații să tindă spre rezultate mai bune.

Economistul

Durata concediului anual plătit: drepturi și privilegiile

Care este durata concediului anual plătit? De ce în diferite ramuri angajații au diferite durate a concediului de odihnă anual? Prin care acte legislative li se stabilește acest privilegiu funcționarilor publici, deputaților, vameșilor, cadrelor didactice ș.a.? Care este durata concediului anual dacă activez cu program de muncă redus sau prin cumul?

Tudora Cârlan, Chișinău

Ana MOLDOVANU, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Conform prevederilor Codului muncii, orice salariat care lucrează în baza unui contract individual de muncă beneficiază de dreptul la concediu de odihnă anual. Articolul 113 garantează tuturor salariaților un concediu de odihnă plătit, cu o durată minimă de 28 de zile calendaristice, cu excepția zilelor de sărbătoare nelucrătoare.

Totodată, articolul 299 garantează cadrelor didactice și științifice concediu de odihnă anual prelungit.

Astfel, cadrele didactice ale instituțiilor de învățământ beneficiază anual, la sfârșitul anului școlar, de un concediu de odihnă plătit cu durata de:

62 de zile calendaristice – pentru cadrele didactice din instituțiile de învățământ superior, din colegii, licee, gimnazii și școli de cultură generală de toate tipurile;

42 de zile calendaristice – pentru cadrele didactice din instituțiile preșcolare de toate tipurile;

28 de zile calendaristice – pentru cadrele didactice din instituțiile extrașcolare și din școlile sportive pentru copii.

Cadrele științifice din instituțiile de învățământ de toate nivelurile li se acordă un concediu de odihnă anual plătit cu durata de 62 de zile calendaristice.

Cadrele științifice din organizațiile din sfera științei și inovării, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, beneficiază anual de un concediu de odihnă plătit cu durata de:

42 de zile calendaristice – pentru cadrele științifice cu grad științific de doctor abilitat;

36 de zile calendaristice – pentru cadrele științifice cu grad științific de doctor;

30 de zile calendaristice – pentru cadrele științifice fără grad științific.

În același timp, cadrele didactice auxiliare și personalul administrativ din învățământ și din sfera științei și inovării beneficiază de un concediu de odihnă anual plătit cu durata de 28 de zile calendaristice.

Pentru salariații din unele ramuri ale economiei naționale (serviciul public, serviciul vamal, ocrotirea sănătății etc.), prin lege organică sau prin alt act normativ, se poate

stabilii o altă durată a concediului de odihnă anual (calculată, de asemenea, în zile calendaristice).

Astfel, conform art. 43 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, funcționarului public i se acordă un concediu de odihnă anual plătit, cu o durată de 35 de zile calendaristice, fără a se lua în calcul zilele de sărbătoare nelucrătoare. În cazul în care vechimea în serviciul public depășește 5, 10 și 15 ani, concediul de odihnă anual plătit se mărește cu 3, 5 și, respectiv, 7 zile calendaristice.

Conform art. 44 din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal, funcționarul vamal beneficiază de un concediu de odihnă anual plătit, cu durata de 35 de zile calendaristice.

Totodată, funcționarilor vamali li se acordă anual concediu suplimentar plătit cu durata:

a) de 3 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 5 ani;

b) de 5 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 10 ani;

c) de 10 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 15 ani;

d) de 15 zile calendaristice – pentru o vechime în muncă de peste 20 de ani.

Prin Legea despre statutul deputatului în Parlament nr. 39/1994, deputatul are dreptul la concediu anual plătit, pe o durată de 36 zile lucrătoare, de regulă, în timpul vacanței de Grăciun și al vacanței de vară.

Conform art. 121 din Codul muncii, salariații care lucrează în condiții vătămătoare, persoanele cu dizabilități de vedere severe și tinerii în vârstă de până la 18 ani beneficiază de un concediu de odihnă anual suplimentar plătit cu durata de cel puțin patru zile calendaristice.

Pentru salariații care lucrează în condiții vătămătoare, durata concretă a concediului de odihnă anu-

al suplimentar plătit este stabilită prin contractul colectiv de muncă, în baza nomenclatorului respectiv aprobat de Guvern.

Unuia dintre părinți care au doi și mai mulți copii în vârstă de până la 14 ani (sau un copil cu dizabilități) li se acordă, în baza unei cereri scrise, un concediu de odihnă anual suplimentar plătit cu durata de patru zile calendaristice.

Pentru personalul medico-sanitar, în baza Hotărârii Guvernului nr. 1223/2004 privind aprobarea Nomenclatorului profesilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora prevede dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata zilei de muncă redusă a personalului medico-sanitar, precum și a Convenției colective (nivel de ramură) pentru anii 2023-2027, încheiată între Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină și Federația Sindicală „Sănătatea”, li se acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit cu o durată de la 7, 11, 18 și 21 de zile calendaristice, în funcție de postul deținut.

E de menționat că în convențiile și contractele colective sau în cele individuale de muncă pot fi prevăzute și alte categorii de salariați cărora li se acordă concedii de odihnă anuale suplimentare plătite, precum și alte durate (mai mari) ale concediilor suplimentare plătite decât cele specificate în Codul muncii.

Concediile de odihnă anuale suplimentare se alinesc la concediul de odihnă anual de bază.

Cu referire la durata concediului de odihnă al salariaților angajați prin cumul și al celor care lucrează cu durată redusă a timpului de muncă, Legislația națională stabilește expres că activitatea în condițiile timpului de muncă parțial nu implică limitarea drepturilor salariaților privind durata concediului de odihnă anual (art. 97 prim din Codul muncii) de asemenea, și salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și salariații angajați de bază (art. 267 din Codul muncii). Prin urmare, durata concediului/numărul de zile calendaristice, pentru aceiași perioadă de muncă, nu diferă în cazul unui salariat angajat de bază, prin cumul sau cu durată redusă a timpului de muncă.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Săptămâna de muncă și zilele de repaus

La întreprinderea în care activez, deși săptămâna de lucru este de cinci zile cu două zile de repaus, salariații deseori sunt antrenati la lucru în zile de repaus, sâmbăta și duminică. Am impresia că, în asemenea caz, salariații prestează o muncă suplimentară. Vă rog să ne explicați ce spune legea despre repausul săptămânal, în ce cazuri și cum poate fi introdusă săptămâna de lucru de șase zile cu o zi de repaus și ce activități se consideră muncă suplimentară?

Constantin Ciobanu, Soroca

Repausul săptămânal (zilele de sâmbătă și duminică) constituie o formă a timpului de odihnă al salariatului.

Reglementările legale ale timpului de muncă și timpului de odihnă au un caracter imperativ și, deci, orice derogare de la aceste dispoziții este inadmisibilă.

Prevederile art. 9 din Codul muncii stabilesc că salariatul are dreptul la odihnă asigurată prin stabilirea duratei normale a timpului de muncă, prin reducerea timpului de muncă pentru unele profesii și categorii de salariați, prin acordarea zilelor de repaus și de sărbătoare nelucrătoare, a concediilor anuale plătite.

Mai mult, asigurarea dreptului fiecărui salariat la acordarea zilelor de repaus, potrivit art. 5 lit. d) din Codul muncii, constituie un principiu de bază al reglementării raporturilor de muncă.

În conformitate cu prevederile art. 109 din Codul muncii, repausul săptămânal se acordă timp de două zile consecutive, de regulă, sâmbăta și duminică. În cazul în care un repaus simultan pentru întregul personal al unității în zilele de sâmbătă și duminică ar prejudicia interesul public sau ar compromite funcționarea normală a unității, repausul săptămânal poate fi acordat și în alte zile, stabilite prin contractul colectiv de muncă sau prin regulamentul intern al unității, cu condiția ca una din zilele libere să fie duminică.

”Durata repausului săptămânal neîntrerupt în orice caz nu trebuie să fie mai mică de 42 de ore

În unitățile în care, datorită specificului muncii, nu se poate acorda repausul săptămânal în ziua de duminică, salariații beneficiază de două zile libere în cursul săptămânii și de un spor la salariu stabilit prin contractul colectiv de muncă sau contractul individual de muncă. Durata repausului săptămânal neîntrerupt în orice caz nu trebuie să fie mai mică de 42 de ore, cu excepția cazurilor când săptămâna de muncă este de șase zile.

Cu referire la durata săptămânii de lucru, prevederile art. 98 alin. (1) și alin. (2) din Codul muncii stabilesc că repartizarea timpului de muncă în cadrul săptămânii este, de regulă, uniformă și constituie opt ore pe zi, timp de cinci zile, cu două zile de repaus. La unitățile unde, ținându-se cont de specificul muncii, introducerea săptămânii de lucru de cinci zile este nerațională, se admite, ca excepție, stabilirea, prin contractul colectiv de muncă și/sau regulamentul intern, a săptămânii de lucru de șase zile cu o zi de repaus.

Munca în zilele de repaus, potrivit art. 110 alin. (1) din Codul muncii, este interzisă. Dar, totodată, alin. (2) al aceluiași articol prevede că, prin derogare de la dispozițiile alin. (1), antrenarea salariaților la muncă în zilele de repaus se admite în mod și în cazurile prevăzute de art. 104 alin. (2) și (3) din Codul muncii.

Art. 104 alin. (1) din Codul muncii stabilește că „se consideră muncă suplimentară munca prestată în afara duratei normale a timpului de muncă prevăzute la art. 95 alin. (2), la art. 96 alin. (2)-(4), la art. 98 alin. (3) și la art. 99 alin. (1)”.

Munca suplimentară poate fi prestată dacă sunt îndeplinite anumite condiții ale legislației, inclusiv: solicitarea angajatorului în ceea ce privește atragerea salariatului la muncă suplimentară; respectarea anumitor limitări sau restricții în privința salariatului care urmează a fi antrenat în muncă suplimentară; obținerea acordului scris al salariatului și, după caz, al reprezentanților salariaților; respectarea restricțiilor referitoare la durata muncii suplimentare; retribuirea muncii suplimentare în cantumuri sporite conform legii și altele.

7 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Concurs

Cei mai buni elevi din branșa Haute Couture și-au demonstrat abilitățile

Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Ușoară (FSLIU), fondator al Comitetului Sectorial de formare profesională din industria ușoară, a organizat, recent, Concursul Național „Cel mai bun în Haute Couture”, ediția a IV, care a avut loc în incinta Centrului de Excelență din ramură.

La deschidere au participat: Galina Rusu, secretar de stat la Ministerul Educației și Cercetării; Lilia Stîrcea, manager, Asociația Obștească Educație pentru Dezvoltare „Fundatia Liechtenstein Development Service” (LED); reprezentanți ai Centrului pentru educație antreprenorială și asistență în afaceri, Centrului Educațional PRO Didactica, ai UNFPA (proiectul „Dezvoltarea abilităților de viață și a comportamentelor sănătoase în rândul elevilor din învățământul profesional tehnic pentru o mai bună pregătire de angajare în câmpul muncii”) ș. a.

Concursul Național a fost onorat și de prezența Mirelei Blaga, profesor dr., inginer abilitat la facultatea de textile, pielărie și management industrial de la Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași.

Printre invitați s-au mai aflat parteneri educaționali, care au venit să-i susțină pe cei mai buni elevi în domeniul textile, intenția lor fiind de a-i atrage să vină să lucreze ulterior la firme de prestigiu, precum sunt „lonel”, „Artizana”, „Passer”.

Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Ușoară promovează, prin intermediul Comitetului sectorial, cele mai bune realizări din industria ușoară, contribuind la creșterea economică, dar și la extinderea pieței de desfacere și a faimei țării peste hotare.

Nadejda Rusnac, președinta Federației, a afirmat, în debutul concursului: „Am simțit emoțiile, trăirile, dibăcia, măiestria participanților, care rămân aceleași în toate circumstanțele. Acest concurs a adunat cei mai buni elevi din domeniul industriei

ușoare și vreau să le mulțumesc tuturor pentru curaj”.

Concursul a avut drept scop stimularea, perfecționarea calificării profesionale, dezvoltarea competențelor profesionale ale viitorilor absolvenți. Totodată, se urmărește dezvoltarea capacităților și a performanțelor elevilor în vederea creșterii potențialului forțelor de muncă competitive pe piața muncii, dar și promovarea schimbului de experiență privind pregătirea și instruirea profesională a elevilor care își fac studiile în domeniul industriei ușoare.

La concurs au participat 40 de elevi din 16 instituții de învățământ profesional tehnic în domeniul din Rezina, Căușeni, Orhei, Nisporeni, Hâncești, Râșcani, Bălți, Leova, Criuleni, Ceadăr-Lunga, Cahul, Briceni, Telenești, Vulcănești, Colegiul de Industrie Ușoară din Bălți și, bineînțeles, de la Centrul de Excelență în Industria Ușoară din Chișinău.

În mod tradițional, Concursul Național „Cel mai bun în Haute Couture” a fost organizat la cinci probe. Pentru absolvenții

programelor de formare profesională secundară: „Cusătoreasa Profesionalistă”, „Croitorul iscusit”, „Cusătorul dibaci”. Pentru absolvenții programelor de formare profesională post secundară nonterțiară: „Modelarea constructivă a produselor vestimentare”, „Tehnologia Confecțiilor”.

Juriul Concursului Național „Cel mai bun în Haute Couture”, ediția 2023, condus de Nadejda Rusnac, președinta FSLIU, vicepreședinta CSIU, a avut ca jurați specialiști de la Universitatea Tehnică din Moldova și designeri de la întreprinderi prestigioase din ramură.

La finalul concursului, elevii au fost distinși cu diplome de către Ministerul Educației și Cercetării, cu premii și cadouri din partea organizatorilor.

Premianții Concursului Național Cel mai bun în „Haute Couture” ediția 2023:

- Proba „Cusătoreasa Profesionalistă”**
- Locul I: Burbulea Alina
 - Locul II: Caminschi Paulina
 - Locul III: Bragarenco Andriana

Proba „Croitorul iscusit”

- Locul I: Roșca Roxana
- Locul II: Dimova Aliona
- Locul III: Toderășco Gabriela

Proba „Cusătorul dibaci”

- Locul I: Gogu Victoria
- Locul II: Mosoreti Anastasia
- Locul III: Curchi Iuliana

Proba „Modelarea constructivă a produselor vestimentare”

- Locul I: Demianic Iuliana
- Locul II: Gherța Ionela
- Locul III: Iasinschi Victoria

Proba „Tehnologia Confecțiilor”

- Locul I: Chirilov Diana
- Locul II: Ghervasi Cătălina
- Locul III: Ghelețchi Maria

Mulți dintre participanții la concurs au, fără îndoială, ușile deschise pentru a se angaja la întreprinderi cunoscute și a promova în carieră. Iar aceasta înseamnă foarte mult pentru tinerii dornici de a se afirma pe tărâmul lucrurilor frumoase și utile în societate.

Cor. VP

Masă rotundă

Rolul femeilor în planurile de dezvoltare locală prin prisma schimbărilor climatice

La 31 mai curent, la Hâncești, s-a desfășurat masa rotundă cu tematica „Aspecte de mediu și climă în planurile de dezvoltare locală cu includerea dimensiunii de gen în politicile de adaptare la schimbările climatice”, organizată sub egida Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova în parteneriat cu Asociația Femeilor de Carieră Juridică în cadrul proiectului „Comunități rezistente la schimbările climatice prin abilitarea femeilor”.

La activitate au participat femei sindicaliste din mai multe ramuri: educație, administrația publică locală, sănătate, cultură, organele de forță, silvicultură. În calitate de moderator și formator al activității

a fost Veronica Lupu, președinta Asociației Femeilor de Carieră Juridică, directoarea de proiect.

În discuție au fost abordate și elucidate instrumente de drept internațional și național privind integrarea și rolul femeilor în soluționarea problemelor ce țin de schimbările climatice. Obiective de Dezvoltare Durabilă, precum și ținte și indicatorii revizuiți pentru Obiectivele de Dezvoltare Durabilă.

Moderatoarea Veronica Lupu a accentuat impactul nefast al schimbărilor climatice, în special, asupra categoriilor vulnerabile: femei, copii, vârstnici, persoane cu nevoi speciale. În context, ea a subliniat necesitatea de a se întreprinde măsuri urgente de către guvern și societate pentru combaterea lor.

Participantele la eveniment au fost interesate de subiectele abordate, stabilind contacte cu Veronica Lupu în vederea unei colaborări în activitatea sindicală pentru o

mai bună protecție a femeilor împotriva violenței, inclusiv la locul de muncă.

Ana CIMPOIEȘU, reprezentanta CNSM în raionul Hâncești

Mens sana in corpore sano

Spartachiada Federației „SINDASP” a ajuns la ediția a VII-a

În perioada 2-4 iunie 2023, peste 350 de angajați din serviciile publice au participat la cea de-a VII-a ediție a Spartachiadei ramurale, organizată de către Federația Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova „SINDASP” la Casa de odihnă „Campingul din Vadul lui Vodă”.

La deschiderea evenimentului sportiv au participat cu un cuvânt de salut Vlad Cantîr, președintele Federației „SINDASP”, Igor Zubcu, președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, și Petru Rotaru, director al Serviciului Fiscal de Stat.

Participanții s-au întrecut la următoarele probe sportive: volei (femei, bărbați), minifotbal, șah, dame, ștafeta (400 m). De asemenea, sindicaliștii au participat la diverse activități culturale-artistice, menite să contribuie la consolidarea spiritului de echipă.

În urma evaluării prestațiilor sportivilor de către un colegiu de arbitri, au fost desemnați următorii învingători:

Minifotbal:

locul I - AS Căușeni
locul II - AS Cantemir
locul III - AS Edineț

Volei bărbați:

locul I - AS Râșcani
locul II - AS Serviciul Fiscal de Stat
locul III - AS Strășeni

Volei femei:

locul I - AS Strășeni
locul II - AS Serviciul Fiscal de Stat
locul III - AS Cahul

Ștafeta:

locul I - AS Cantemir

locul II - AS Șoldănești
locul III - AS Strășeni

Tenis de masă:

locul I - AS Edineț
locul II - AS Serviciul Fiscal de Stat
locul III - AS Călărăși

Șah:

locul I - AS Căușeni
locul II - AS Cantemir
locul III - AS Șoldănești

Joc de dame:

locul I - AS Serviciul Fiscal de Stat
locul II - AS Edineț
locul III - AS Șoldănești

În urma competițiilor, în clasamentul general s-au clasat următoarele echipe:

locul I - AS Serviciul Fiscal de Stat
locul II - AS Cantemir
locul III - AS Șoldănești

Echipele participante la competiții au fost distinse cu cupe, diplome și cadouri.

Scopul acestei activități este de a promova un mod de viață sănătos în colectivele de muncă și în instituțiile din ramură, de a propaga sportul drept mijloc de fortificare a sănătății și a constitui un bun prilej de a face schimb de experiență cu sindicaliștii din alte instituții din țară.

Cor. VP

Eveniment

Cupa fotbalului feminin 2023, spectacol de zile mari

La data de 20.05.2023, pe stadionul republican de fotbal „Zimbru” din Chișinău a avut loc finala Cupei Moldovei la fotbal feminin, unde s-au confruntat „Agarista” de la Școala Sportivă din Anenii Noi și Clubul Sportiv „Noroc” Nimoreni. Ambele echipe au demonstrat un joc spectaculos, dominat de fair-play și corectitudine.

Fotbalistele echipei „Agarista” s-au dovedit a fi totuși mai puternice și au învins cu scorul de 4:0.

Fetele de la C.S. „Noroc” au depus efort și suferit, însă deocamdată le lipsește experiența necesară, lucru recunoscut și de antrenorul echipei, Alina Stețenco.

Precum a declarat Boris Babici, președintele Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole,

fetele de la Nimoreni sunt o speranță a fotbalului feminin, pentru multe din ele, tinere talente, aceasta fiind prima competiție de anvergură.

„Suntem siguri că în viitorul an cupa Moldovei la fotbal feminin va trece la C.S. „Noroc”. În acest sens, este de menționat că jucătoarele echipei „Noroc” au fost apreciate la justa valoare de adver-

sare în spectacolul fotbalistic”, au subliniat activiștii sindicaliști din ramură prezenți la acest eveniment fotbalistic.

Andrei MOISEI, președintele Comisiei de tineret a Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole, administratorul Clubului Sportiv „Noroc”

Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Constructoare de Automobile și Mașini Agricole exprimă compasiune și sincere condoleanțe familiei îndurerate a lui Gheorghe Gangură, inspector al securității și sănătății în muncă al Federației, în legătură cu trecerea în neființă a tatălui acestuia, **Vasile**.

Acolo, în ceruri, Dumnezeu să-l odihnească în pace la locul de lumină obăduitoare.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera Inregistrării de stat, numărul de înregistrare: 100460004038 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022266543

Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 022266543

Contabil-șef:
Svetlana BĂLAN

Redactori:
Natalia HADĂRCA,
Galina MUNTEANU,
Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Olean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: „Edit Tîpar Grup” SRL
str. Feredeului 4, mun. Chișinău. Com.: 452

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.